

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه چهارصد و دهم مجمع‌شورای فقهی شورای نگهبان مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۲ مشتمل بر بررسی سه طرح ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول: طرح یک فوریتی اصلاح ماده واحده قانون برقراری حقوق و وظیفه یا مستمری بازماندگان آن دسته از مهاجران و کسانی که به مناطق جنگی مراجعت نموده و به علت برخورد با مواد منفجره معلول یا فوت می‌شوند مصوب ۱۳۷۲.

ماده واحده، الف: در تبصره (۱) اصل قانون ...

بررسی: بند مذکور خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی دانسته شد. (۸ رأی از ۱۰ رأی)

توضیح اینکه اصلاح مذکور به عنوان طرح می‌باشد و داخل شدن افراد مذکور باعث تحمیل هزینه اضافی به دولت گردیده و خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که بعضی از درآمدهای بنیاد شهید غیردولتی است خصوصاً با توجه به اینکه بودجه دولتی در نظر گرفته شده در قانون مصوب ۱۳۷۲ تنها برای مورد تبصره ۱ و ۲ می‌باشد و برای اصل ماده واحده که اصلاح شده نمی‌باشد. ولذا معلوم نیست تحمیل هزینه به دولت شود همچنین نظر دو نفر از اعضاء این بود که شمول بند مذکور نسبت به افرادی که فساد اخلاقی دارند و در نتیجه شمول مزایای شهیدان و جانبازان نسبت به آنان مستلزم نوعی اهانت به شهدا و خانواده شهدا گردیده و خلاف شرع می‌باشد. در مقابل نظر اکثر اعضاء این بود که شمول نسبت به آنان مانعی ندارد و چه بسا موجب اهانت به شهدا و خانواده آنان نمی‌گردد. و شاهد این مسئله شهید دانستن افرادی که بر اثر بمباران زمان جنگ کشته شده‌اند می‌باشد ولو اینکه فاسق یا ارمنی باشند و از این شمول اهانتی لازم نمی‌آید.

ماده واحده، بند ب: تبصره (۴) ماده واحده قانون برقراری ...

بررسی: اگر معنای تبصره (۴) این باشد که کمیسیون مذکور نسبت به تحقق عناوین مذکور در مورد افراد قبل از تصویب این تبصره نیز مرجع تشخیص می‌باشد مستلزم هزینه اضافی و خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد. (۷ رأی از ۱۰ رأی)

بند ج، تبصره ۸: بنیاد شهید و امور ایثارگران ...

بررسی: مستلزم تحمیل هزینه اضافی بر دولت و خلاف اصل ۷۵ دانسته شد. (۷ رأی از ۱۰ رأی)

دستور دوم: طرح الزام دولت به تجدید نظر در روابط تجاری و اقتصادی با کشورهای حامی تروریسم.

بررسی: اکثر اعضاء طرح مذکور را خلاف شرع و یا قانون اساسی ندانستند.

لکن نظر سه نفر از اعضاء این بود که تجدید نظر در روابط با کشورهای حامی تروریسم و محدود کردن روابط تجاری و اقتصادی با آنان مستلزم تقلیل درآمد دولت و خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می باشد.

در مقابل نظر بعضی اعضاء این بود که تجدید نظر کردن در روابط غیر از قطع روابط و فسخ قراردادها می باشد و معلوم نیست تجدید نظر در روابط مستلزم تقلیل درآمد گردد خصوصاً اینکه ممکن است در تجدید نظر منافع به نوع دیگری تأمین شود.

همچنین نظر بعضی از اعضاء این بود که طرح مذکور در مقام عمل مستلزم تقلیل درآمد دولت نمی باشد و چه بسا مصلحت در اصل انشاء و جعل چنین قانونی باشد.

دستور سوم: طرح نظام جامع دامپروری کشور.

ماده ۲، بند (ی): کنترل کیفی به کلیه ...

بررسی: نظر دو نفر از اعضاء این بود که اصطلاح «بیولوژیکی» اصطلاح غیرفارسی بوده و لذا بند مذکور خلاف اصل ۱۵ می باشد.

در مقابل نظر اکثر اعضاء این بود که چه بسا این اصطلاح اصطلاحی می باشد که عرف آن را متوجه می شود و در نتیجه از اصطلاح غیرفارسی بودن خارج شده است.

ماده ۲، بند (ی)، تبصره: امور مربوط به بهداشت ...

تذکره: مناسب است قوانین و مقررات مورد اشاره در این تبصره ملاحظه شود تا خلاف شرع نباشد این مسئله در مورد بند (ب) تبصره ۲ ماده ۵ و تعیین حریم سرمایه ها مورد اشاره در ماده ۶ که با توجه به بند (ح) ماده ۲ مستلزم ارجاع به قوانین و مقررات سابق می باشد جاری است. (اتفاق آراء، ۱۰ رأی)

ماده ۶، تبصره ۱: کلیه اشخاص حقیقی و ...

بررسی: ۱- اطلاق الزام به تأمین خسارات وارده بر اساس نرخ کارشناسی روز مستلزم پرداخت خسارات به صورت قیمی حتی در جایی که مورد مثلی می باشد. می گردد و لذا خلاف شرع دانسته شد. (۹ رأی از ۱۰ رأی)

۲- نرخ کارشناسی روز ابهام داشته و معلوم نیست منظور نرخ کارشناسی یوم الاداء می باشد یا یوم التلف یا یوم التعمین.

۳- اطلاق لزوم قلع و قمع نمودن شامل مواردی که بقاء مستحذات موجب اضرار نمی شود نیز می گردد و لذا خلاف شرع می باشد. (۷ رأی از ۱۰ رأی)

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان